

ALLMÄN SVENSK SJÖFÖRSÄKRINGSPLAN AV ÅR 2006

Denna Sjöförsäkringsplan är antagen av Sjöassuradörernas Förening och Sveriges Ångfartygs Assurans Förening och är endast av vägledande karaktär. Inga hinder föreligger dock för försäkringsgivare och försäkringstagare att avtala om andra villkor.

Denna Sjöförsäkringsplan, vilken utformats med beaktande av försäkringsavtalslagen (2005:104), skall tillämpas beträffande sjö- och annan transportförsäkring, när sådan tecknas som individuell företagsförsäkring, om inte försäkringsavtalet i övrigt anger något annat.

Med sjöförsäkring avses skadeförsäkring mot fara på sjön. Omfattar försäkringen också annan fara än sjöfara som har samband med sjötransporten skall den i sin helhet anses som sjöförsäkring. Även försäkring som rör fartyg som är under byggnad, på slip eller upplagt samt varor ombord på sådant fartyg skall anses vara sjöförsäkring.

Med annan transportförsäkring avses skadeförsäkring som avser fara under eller i samband med transport och som inte är sjöförsäkring.

Definitioner och förklaringar:

Ansvar -	Den skadeståndsskyldighet som åvilar den försäkrade eller försäkringstagaren
Ansvarighet -	Den ersättningsskyldighet och andra förpliktelser som åvilar försäkringsgivaren enligt försäkringsavtalet
Den försäkrade -	Den vars intresse försäkrats mot skadan och som har rätt till ersättning enligt försäkringsavtal. Vid ansvarsförsäkring är den försäkrade den part vars ansvar för skador försäkringen omfattar
Dispaschör -	Den som avgör tvister om Sjö- och annan transportförsäkring.
Försäkringsbart intresse -	Varje lagligt intresse som kan uppskattas i pengar och som omfattas av försäkringsavtalet
Försäkringsbelopp -	Det belopp för vilket försäkring tecknats och som anges i försäkringsavtalet
Försäkringsgivare -	Den som i avtal om försäkring meddelar försäkringsskydd
Försäkringstagare -	Den som har ingått avtal om försäkring med en försäkringsgivare

Försäkringsvärde-	Den försäkrade egendomens eller intressets värde
Skada	Med skada avses ekonomisk förlust, kostnad eller vid ansvarsförsäkring skadeståndsskyldighet.
Skadehändelse -	Plötslig och oförutsedd utifrån kommande händelse som drabbar försäkrat föremål eller intresse och som förorsakar skada för den försäkrade.
Säkerhetsföreskrift -	Föreskrift om vissa bestämda handlingssätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada eller om vissa bestämda kvalifikationer hos den försäkrade eller hans anställda eller andra medhjälpare.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 INLEDANDE BESTÄMMELSER

- 1.1 **Prioritetsordning mellan försäkringshandlingar**
- 1.2 **Vem försäkringen gäller för**
- 1.3 **Vad försäkringen gäller för**
- 1.4 **När försäkringen gäller**
- 1.5 **Information om försäkringsavtalet mm**

2 PREMIEBETALNING

I detta avsnitt finns bestämmelsen bland annat om när premien skall betalas och verkan av dröjsmål med betalning.

- 2.1 **Premiebetalning**
- 2.2 **Premiebetalning och försäkringsgivarens ansvarighet**
- 2.3 **Verkan av dröjsmål med premiebetalning**
- 2.4 **Återbetalning av premie**
- 2.5 **Dröjsmålsränta och förseningsavgifter**
- 2.6 **Tilläggspremie**

3 FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGEN

I detta avsnitt finns bland annat bestämmelser om försäkringsvärde och försäkringsbelopp. När det gäller utbetalning av försäkringsersättning hänvisas till avsnitt 13 om skador och skadereglering.

- 3.1 **Försäkringsbart intresse**
- 3.2 **Försäkringsvärde**
- 3.3 **Taxerat försäkringsvärde**
- 3.4 **Ersättningsbegränsning**
- 3.5 **Ersättning utöver försäkringsbeloppet**
- 3.6 **Underförsäkring**
- 3.7 **Dubbelförsäkring**

4 UPPLYSNINGSPLIKT

Avsnittet innehåller viktiga regler om försäkringstagarens skyldighet att lämna korrekta och fullständiga upplysningar till försäkringsgivaren och om de påföljder som kan inträffa om upplysningsplikten åsidosätts.

- 4.1 **Upplýsningsplikt vid försäkringens tecknande**
- 4.2 **Upplýsningsplikt under försäkringstiden**
- 4.3 **Skyldighet att rätta felaktiga uppgifter**

ÅSIDOSÄTTANDE AV UPPLYSNINGSPLIKTEN

- 4.4 **Försäkringstagarens svek eller förfarande i strid mot tro och heder**
- 4.5 **Uppsägningsrätt av andra försäkringsavtal**
- 4.6 **Oriktig uppgift lämnas i god tro**
- 4.7 **Uppsåt eller vårdslöshet med uppgifter**
- 4.8 **Försäkringsgivaren i ond tro om uppgifter**
- 4.9 **Den försäkrades upplysningsplikt**

5 RISKÄNDRING

Detta avsnitt innehåller bestämmelser om när den avtalade risken ändrats så att förutsättningarna för försäkringsavtalet inte längre föreligger.

- 5.1 Riskändring med den försäkrades samtycke
- 5.2 Riskändring utan den försäkrades samtycke
- 5.3 Anmälan om riskändring

- 6 **RISKÖKNING**
Detta avsnitt innehåller bestämmelser om när risken för skada förändras och sådan förändrings påverkan på försäkringsskyddet.
- 6.1 Riskökning med den försäkrades samtycke
- 6.2 Anmälan om riskökning
- 6.3 Riskökning utan den försäkrades samtycke
- 6.4 Annan verkan av riskökning
- 6.5 Försäkringsgivarens skyldigheter
- 6.6 Den försäkrades uppsägningsrätt
- 6.7 Riskökning utan inverkan

- 7 **FÖRSÄKRINGSTAGARENS SKYLDIGHETER VID RISKÄNDRING OCH RISKÖKNING**

- 8 **SÄKERHETSFÖRESKRIFTER**
- 8.1 Säkerhetsföreskrifter
- 8.2 Åsidosättande av säkerhetsföreskrifter

- 9 **RÄDDNINGSPLIKT**
- 9.1 Räddningsplikt
- 9.2 Åsidosättande av räddningsplikten
- 9.3 Hålla skadevällare ansvarig

- 10 **FRAMKALLANDE AV SKADEFÖREKOMMELSE VID UPPSÅT OCH GROV VÅRDSLÖSHET M M**

- 11 **IDENTIFIKATION**
- 11.1 Personer som identifieras med den försäkrade
- 11.2 Andra identifikationsregler

- 12 **ÅTGÄRDER VID SKADEFÖREKOMMELSE**
- 12.1 Underrättelse till försäkringsgivaren
- 12.2 Besiktiga och dokumentera skadan
- 12.3 Hålla skadevällare ansvarig
- 12.4 Påföljder
- 12.5 Vidta räddningsåtgärder

- 13 **SKADOR OCH SKADEREGLERING**
- 13.1 Hur försäkringskravet skall framställas till försäkringsgivaren
- 13.2 Försäkringsgivarens hantering av försäkringskrav
- 13.3 Räkna på försäkringsersättning
- 13.4 Medgivande av ansvar
- 13.5 Påföljder om skyldigheterna inte följs
- 13.6 Regressrätt
- 13.7 Preskription
- 13.8 Försäkringsgivarens kvittningsrätt

14 TREDJE MAN**14.1 Tredje mans rätt****14.2 Försäkringsgivarens rättigheter och skyldigheter gentemot den försäkrade****14.3 Utbetalning av försäkringsersättning****15 PARTERNAS KONKURS****15.1 Försäkringsgivarens konkurs****15.2 Försäkringstagarens konkurs****16 TVIST, LAGVAL**

1 INLEDANDE BESTÄMMELSER

1.1 Prioriteringsordning mellan försäkringshandlingar

Bestämmelser i försäkringsbrev, tilläggs klausuler och försäkringsvillkor har företräde framför dessa allmänna bestämmelser. Dessa försäkringshandlingar gäller sinsemellan i nu nämnd ordning om inte annat avtalats.

1.2 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för den försäkrade.

1.3 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för egendom, skadeståndsskyldighet eller annat intresse som parterna kommit överens om och som anges i försäkringsbrevet.

1.4 När försäkringen gäller

Försäkringsavtalets början och slut avgörs av det datum och det klockslag som parterna har avtalat om. Alla tidsangivelser beräknas enligt MET. Om inga tidsangivelser har angetts i avtalet börjar försäkringen att löpa MET 00.00 det begynnelse datum som angetts i avtalet och slutar MET 24.00 det datum när avtalet upphör.

1.5 Information om försäkringsavtalet mm

Försäkringsgivaren skall lämna information om premier och andra försäkringsvillkor till försäkringstagaren om han begär det. Information behöver dock inte lämnas om hinder föreligger med hänsyn till förhållandena då försäkringsavtalet ingås.

I samband med reglering av skada skall försäkringsgivaren, om det inte med hänsyn till omständigheterna är obehövligt, informera den som framställer anspråk på ersättning om möjligheterna att få en tvist prövad.

2 PREMIEBETALNING

2.1 Premiebetaling

Anvisningar om när och hur premien skall betalas anges i försäkringsavtalet eller i premiefaktura från försäkringsgivaren. Om inget avtalats skall premien betalas i förskott eller i vart fall senast första dagen i den eller de betalningsperioder som parterna kommit överens om.

Premien anses vara betald när försäkringstagaren eller dennes ombud lämnat ett betalningsuppdrag avseende premien till en bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare.

2.2 Premiebetaling och försäkringsgivarens ansvarighet

Försäkringsgivarens ansvarighet enligt försäkringsavtalet inträder, om inget annat avtalats, dagen efter den dag då premien betalas.

Om premiefaktura inte avsänts till försäkringstagaren senast 14 dagar före avtalsperiodens första dag gäller försäkringen ändå från den tidpunkten under förutsättning att premien betalas inom 14 dagar efter det att försäkringsgivaren skickat ut premiefaktura.

2.3 Verkan av dröjsmål med premiebetaling

Betalas premien senare än vad som angivits i punkt 2.1 föreligger dröjsmål. Vid premiedröjsmål inträder försäkringsgivarens ansvarighet först från dagen efter att betalning fullgjorts. Skador som inträffar under den tid försäkringstagaren är i dröjsmål med betalning, är försäkringsgivaren inte skyldig att ersätta.

Vid dröjsmål har försäkringsgivaren även rätt att säga upp försäkringen. Försäkringsavtalet upphör 14 dagar efter det att försäkringsgivaren har avsänt en uppsägning till försäkringstagaren. Betalas premien efter att försäkringsgivaren sagt upp försäkringen inträder försäkringsgivarens ansvarighet från dagen efter betalningen endast om försäkringsgivaren skriftligen bekräftar försäkringens giltighet.

2.4 Återbetalning av premie

Om försäkringsavtalet upphör i förtid skall försäkringsgivaren återbetala en del av premien om annan överenskommelse inte träffats. Återbetalning skall ske med skillnaden mellan betald premie - efter avdrag för försäkringsgivarens kostnader inklusive vad som inte kan återfås av premier till återförsäkrare - och den premie som skulle ha betalats om den beräknats för den kortare försäkringstiden.

2.5 Dröjsmålsränta och förseningsavgifter

Betalas premien efter förfallodagen har försäkringsgivaren rätt att erhålla dröjsmålsränta motsvarande den svenska riksbankens vid varje tid gällande referensränta plus två procentenheter och skälig ersättning för kostnader på grund av dröjsmålet.

2.6 Tilläggspremie

Om tilläggspremie skall betalas gäller bestämmelserna i 2.1-2.5 även för betalning av tilläggspremie.

3 FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGEN

3.1 Försäkringsbart intresse

Ersättning kan betalas för varje intresse som omfattas av försäkringen. Bortfaller intresset efter det att försäkringsgivarens ansvarighet inträtt upphör försäkringen.

3.2 Försäkringsvärde

Avser försäkringen värdet av egendom skall det, om inte annat har avtalats, anses motsvara värdet omedelbart före skadehändelsen med avdrag för ålder och bruk samt för nedsatt användbarhet och annan omständighet.

3.3 Taxerat försäkringsvärde

Parterna kan komma överens om att det försäkrade intresset skall ersättas med ett bestämt belopp eller på ett bestämt sätt. Om, på grund av omständigheter som försäkringsgivaren inte har eller borde ha räknat med vid avtalets ingående, ersättningen skulle väsentligen överstiga förlusten, är försäkringsgivaren inte skyldigt att utge mera än som svarar mot denna.

3.4 Ersättningsbegränsning

Om inte annat har avtalats, är ersättningen av viss egendom begränsad till själva värdet av egendomen

3.5 Ersättning utöver försäkringsbelopp

Även om det avtalade försäkringsbeloppet överskrids, ansvarar försäkringsgivaren för enskilda räddningskostnader och allmänna räddningskostnader enligt 8.1 i den mån dessa kan anses försvarliga och överstiger kostnaderna för sådana skyddsåtgärder som en försäkrad normalt får räkna med.

3.6 Underförsäkring

Om försäkringsbeloppet understiger försäkringsvärdet föreligger underförsäkring. Försäkringsgivaren ersätter vid underförsäkring endast så stor del av inträffad skada som svarar mot förhållandet mellan försäkringsbeloppet och försäkringsvärdet.

3.7 Dubbelförsäkring

Om samma intresse har försäkrats mot samma risk hos flera försäkringsgivare, är varje försäkringsgivare ansvarig mot den försäkrade som om den försäkringsgivaren ensam hade meddelat försäkring. Den försäkrade har dock inte rätt till högre ersättning från försäkringsgivarna än som sammanlagt svarar mot skadan. Överstiger summan av ersättningarna skadan, fördelas ansvarigheten mellan försäkringsgivarna efter förhållandet mellan ersättningsbeloppen.

4 UPPLYSNINGSPLIKT

4.1 **Upplyningsplikt vid försäkringens tecknande**

För att försäkringsgivaren skall kunna bedöma de risker som skall försäkras skall försäkringstagaren vid försäkringens tecknande lämna alla de upplysningar om risken som försäkringsgivaren begär eller som försäkringstagaren inser eller bör inse vara av betydelse för försäkringsgivaren vid försäkringsriskens bedömning.

4.2 **Upplyningsplikt under försäkringstiden**

Även under försäkringstiden är försäkringstagaren skyldig att lämna uppgifter om ändring av förhållanden som legat till grund för försäkringen.

4.3 **Skyldighet att rätta felaktiga uppgifter**

Om försäkringstagaren inser att försäkringsgivaren fått uppgifter som är felaktiga eller ofullständiga och av betydelse för riskbedömningen skall denne utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

ÅSIDOSÄTTANDE AV UPPLYSNINGSPLIKTEN

4.4 **Försäkringstagarens svek eller förfarande i strid mot tro och heder**

Har försäkringstagaren vid fullgörande av sin upplysningsplikt vid försäkringens tecknande förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder, är avtalet ogiltigt och försäkringsgivaren fri från ansvarighet för skadehändelse. Vidare äger försäkringsgivaren rätt till hela den avtalade premien.

Om försäkringstagaren vid fullgörandet av sin upplysningsplikt under försäkringstiden har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder är avtalet ogiltigt och försäkringsgivaren är fri från ansvarighet för inträffade skadehändelser som inträffar därefter. Vidare äger försäkringsgivaren rätt till hela den avtalade premien.

4.5 **Uppsägningsrätt av andra försäkringsavtal**

Andra försäkringsavtal som gäller mellan försäkringsgivaren och försäkringstagaren och denne närstående juridiska personer får, vid sådant svek eller förfarande i strid mot tro och heder som avses i 4.4, av försäkringsgivaren sägas upp med 14 dagars varsel. Med närstående avses sådana juridiska personer i vilka försäkringstagaren har beslutande- eller äganderätt.

4.6 **Oriktig uppgift lämnas i god tro**

Kan det antas, att försäkringstagaren vid avtalets ingående varken insåg eller borde ha insett, att en uppgift som han lämnat var oriktig, påverkas inte försäkringsgivarens ansvarighet. Försäkringsgivaren har dock rätt att säga upp försäkringen med 14 dagars varsel om inte parterna kan enas om en tilläggspremie och/eller förändringar i försäkringsvillkoren som erfordras på grund av den oriktiga uppgiften.

4.7 **Uppsåt eller vårdslöshet med uppgifter**

Har försäkringstagaren, utan att det föreligger svek eller förfarande i strid mot tro och heder, uppsåtligt eller oaktsamt eftersatt sin upplysningsplikt enligt 4.1 och 4.2 ovan, är försäkringsgivaren fri från ansvarighet, om försäkringsgivaren inte skulle ha meddelat försäkringen om upplysningsplikten hade fullgjorts.

Om försäkringsgivaren skulle ha meddelat försäkring om upplysningsplikten hade fullgjorts är försäkringsgivaren ansvarig för inträffad skada om försäkringstagaren visar att de oriktiga eller ofullständiga uppgifterna var utan betydelse för skadans inträffande eller omfattning.

4.8 Försäkringsgivaren i ond tro om uppgifter

Försäkringsgivarens ansvarighet kan inte bortfalla enligt 4.5 eller 4.7 ovan, om försäkringsgivaren när upplysningsplikten eftersattes insåg eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga eller ofullständiga. Detsamma gäller i de fall som avses i 4.7, om det förhållande som upplysningarna avsåg saknade betydelse eller senare har upphört att ha betydelse.

DEN FÖRSÄKRADES UPPLYSNINGSPLIKT

4.9 Den försäkrades upplysningsplikt

Den försäkrade är skyldig att lämna upplysningar i samma utsträckning som försäkringstagaren om försäkringen har tecknats med den försäkrades kännedom eller på dennes uppdrag.

5 RISKÄNDRING

5.1 Riskändring med den försäkrades samtycke

Om genom den försäkrades åtgärd eller samtycke de i försäkringsavtalet föreliggande förutsättningarna för avtalet förändras så att risken blir en annan än vad försäkringsgivaren måste anses ha tagit i beräkning vid avtalets ingående upphör försäkringen.

5.2 Riskändring utan den försäkrades samtycke

Riskändring utan den försäkrades samtycke behandlas i enlighet med bestämmelserna 6.3 till 6.7 nedan.

5.3 Anmälan om riskändring

Det åligger den försäkrade att utan oskäligt uppehåll anmäla till försäkringsgivaren om en riskändring inträffat som i 5.1 och 5.2 sägs.

6 RISKÖKNING

6.1 Riskökning med den försäkrades samtycke

Om, genom den försäkrades åtgärd eller samtycke, ett i försäkringsavtalet eller till försäkringsgivaren uppgivet förhållande ändras, så att risken ökas utöver vad försäkringsgivaren tagit i beräkning då försäkringsavtalet träffades, är försäkringsgivaren fri från ansvarighet om försäkringsgivaren under sådana ändrade förhållanden överhuvud inte skulle ha meddelat försäkring.

Om försäkringsgivaren skulle ha meddelat försäkring med kännedom om sådan riskökning som i första stycket sägs, men fordrat högre premie eller uppställt andra villkor än de i försäkringsavtalet upptagna, svarar försäkringsgivaren för skada endast i den mån försäkringstagaren visar att riskens ökning varit utan betydelse för skadans inträffande och omfattning.

6.2 Anmälan om riskökning

Det åligger den försäkrade att utan oskäligt uppehåll anmäla till försäkringsgivaren om en riskökning inträffat som i 6.1 sägs.

6.3 Riskökning utan den försäkrades samtycke

Uppkommer utan den försäkrades åtgärd eller samtycke sådana ändrade förhållanden, att risken ökas som i 6.1 sägs, och har den försäkrade underlåtit att utan oskäligt uppehåll från det han fick kännedom om riskökningen anmäla detta till försäkringsgivaren, skall vad i 6.1 stadgas äga tillämpning.

6.4 Annan verkan av riskökning

När sådan riskökning inträffar under försäkringstiden, som inte utgör grund för ansvarsbefrielse, har försäkringsgivaren rätt att

säga upp försäkringsavtalet att upphöra 14 dagar efter uppsägning, eller

ta ut skälig tilläggspremie samt föreskriva sådana ändringar i försäkringsvillkoren, som föranleds av riskökningen.

Försäkringsgivaren har även rätt att meddela säkerhetsföreskrifter i syfte att

förebygga eller begränsa skada, som kan uppkomma på grund av riskökningen.

6.5 Försäkringsgivarens skyldigheter

När försäkringsgivaren får kännedom om att risken har ökats, skall försäkringsgivaren utan oskäligt uppehåll meddela den försäkrade om och i vad mån försäkringsgivaren vill göra sin rätt gällande enligt som i 6.1 och 6.4 sägs. Sker det inte förlorar försäkringsgivaren sin rätt.

6.6 Den försäkrades uppsägningsrätt

Om den försäkrade får meddelande om tilläggspremie eller ändrade försäkringsvillkor med anledning av inträffad riskökning, äger den försäkrade rätt att inom 14 dagar säga upp försäkringsavtalet med omedelbar verkan. Sker det inte är den försäkrade bunden till de ändrade bestämmelserna om premier och villkor.

6.7 Riskökning utan inverkan

Ökning av risken inverkar inte på försäkringsgivarens ansvarighet, om det förhållande vari förändring har ägt rum blivit återställt eller riskens ökning på annat sätt har upphört att vara av betydelse.

Detsamma gäller om den åtgärd, som har medfört riskökningen, haft till ändamål att förhindra skada på person eller egendom samt företagits under sådana omständigheter att åtgärden måste anses försvarlig.

7 FÖRSÄKRINGSTAGARES SKYLDIGHETER VID RISKÄNDRING OCH RISKÖKNING

Vid vetskap om riskändring eller riskökning enligt 6 och 7 ovan åligger det även försäkringstagaren att vidta de åtgärder som åligger den försäkrade.

8 SÄKERHETSFÖRESKRIFTER

8.1 Säkerhetsföreskrifter

Den försäkrade är skyldig att följa säkerhetsföreskrifter som meddelats i försäkringsavtalet eller författningar (*lagar, myndighetsföreskrifter och andra allmänna eller enskilda föreskrifter*).

Försäkringsgivaren har även under försäkringstiden rätt att införa ytterligare säkerhetsföreskrifter. Sådana föreskrifter skall bekräftas genom skriftligt meddelande från försäkringsgivaren.

8.2 Åsidosättande av säkerhetsföreskrifter

Om den försäkrade vid skadehändelse har försummat att följa en säkerhetsföreskrift utgår ersättning från försäkringen endast i den utsträckning skadan får antas ha inträffat eller fått samma omfattning även om föreskriften hade iakttagits. Med den försäkrade likställs annan som haft att tillse att föreskriften följdes.

Kan det befaras att given säkerhetsföreskrift kommer att åsidosättas även i framtiden, har försäkringsgivaren rätt att skriftligen säga upp avtalet helt eller delvis med omedelbar verkan.

9 RÄDDNINGSPLIKT

9.1 Räddningsplikt

När en skadehändelse inträffar eller kan befaras vara omedelbart förestående, skall den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att hindra eller minska skadan.

Skäliga räddningskostnader eller uppoffringar ersätts under försäkringen med den begränsning som i försäkringsavtalet sägs.

Den försäkrade skall snarast möjligt underrätta försäkringsgivaren och är skyldig att följa de föreskrifter som försäkringsgivaren kan komma att lämna med anledning av skadehändelsen.

9.2 Åsidosättande av räddningsplikten

Har den försäkrade uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet åsidosatt sina skyldigheter enligt 9.1 och medför detta skada för försäkringsgivaren kan ersättningen helt eller delvis sättas ned.

9.3 Hålla skadevållare ansvarig

Den försäkrade är vidare skyldig att hålla skadevållare ansvarig enligt bestämmelserna i 12.4.

10 FRAMKALLANDE AV SKADEHÄNDELSE VID UPPSÅT OCH GROV VÅRDSLÖSHET M M

Har den försäkrade framkallat en skadehändelse uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet är försäkringsgivaren fri från ansvarighet. Detsamma gäller om den försäkrade annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa.

Om den försäkrade förvärrat följderna av en skadehändelse på sätt som sägs i första stycket är försäkringsgivaren fri från ansvarighet mot den försäkrade i den utsträckning förhållandet har påverkat skadan.

Försäkringsgivaren har vidare rätt att skriftligen säga upp försäkringen med omedelbar verkan.

Andra försäkringsavtal som gäller mellan försäkringsgivaren och försäkringstagaren och denne närstående juridiska personer får, vid sådant uppsåt eller grov vårdslöshet som avses i första stycket, av försäkringsgivaren skriftligen sägas upp med 14 dagars varsel. Med närstående avses sådana juridiska personer i vilka försäkringstagaren har beslutande- eller äganderätt.

11 IDENTIFIKATION

11.1 Personer som identifieras med den försäkrade

Om inte annat avtalats skall vid framkallande av skadehändelse och vid underlåten räddningsplikt med den försäkrades handlande likställas handlande av den försäkrades anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen.

Med anställda i ledande ställning avses firmatecknare, verkställande direktör, platschefer eller liknande anställda med arbetsledande funktioner. Detsamma gäller för andra personer som delegerats motsvarande arbetsledande funktioner.

11.2 Andra identifikationsregler

Särskilda identifikationsregler behandlas i 4.9 angående den försäkrades upplysningsplikt, i 7 angående försäkringstagarens och den försäkrades skyldigheter vid riskändring och riskökning samt i 7.2 angående åsidosättande av säkerhetsföreskrifter.

12 ÅTGÄRDER VID SKADEHÄNDELSE

12.1 Underrättelse till försäkringsgivaren

Då skadehändelse har inträffat eller kan befaras inträffa skall den försäkrade snarast möjligt, dock senast sex månader efter han fått kännedom om sin fordran mot försäkringsgivaren, skriftligen anmäla skadan till försäkringsgivaren. Görs anmälan senare har försäkringsgivaren ingen skyldighet att ersätta skadan.

12.2 Besiktiga och dokumentera skadan

Om inte annat följer av försäkringsavtalet eller om inte försäkringsgivaren meddelar annat i samband med anmälan om inträffad skadehändelse, åligger det den försäkrade att dokumentera skadan i syfte att fastställa dess orsak och omfattning.

12.3 Hålla skadevällare ansvarig

Om någon som inte är part i försäkringsavtalet har orsakat skadehändelsen eller medverkat till dess uppkomst är den försäkrade skyldig att i eget namn hålla denne ansvarig inom sådan tid och på sådant sätt att rätten till skadestånd inte går förlorad, samt att i övrigt vidta sådana åtgärder som bevarar försäkringsgivarens rätt mot den som är ansvarig för skadan.

12.4 Påföljder

Uppfyller den försäkrade inte sina skyldigheter enligt 12.2 och 12.3 ovan och medför detta skada för försäkringsgivaren kan denne helt eller delvis reducera försäkringsersättningen.

12.5 Vidta räddningsåtgärder

Då skadehändelse befaras inträffa eller har inträffat skall den försäkrade vidta sådana räddningsåtgärder som föreskrivs i 9.1.

13 SKADOR OCH SKADEREGLERING

13.1 Hur försäkringskravet skall framställas till försäkringsgivaren

När den försäkrade vill göra anspråk på försäkringsersättning skall denne utan oskäligt uppehåll skriftligen framställa sitt anspråk till försäkringsgivaren. I samband därmed skall den försäkrade visa att skadehändelse föreligger samt styrka kravets storlek.

Det åligger den försäkrade att bistå försäkringsgivaren med all nödvändig dokumentation, vittnesuppgifter, annat bevismaterial och sådan information som den försäkrade har kunskap om och som försäkringsgivaren behöver för skadereglering och regress.

Om den försäkrade dröjer med att framställa anspråk kan detta preskriberas och rätten till ersättning gå förlorad. Om preskription se 13.7 nedan.

13.2 Försäkringsgivarens hantering av försäkringskrav

När försäkringsgivaren har mottagit skadeanmälan skall försäkringsgivaren vidta de åtgärder som behövs för att skadan utan oskäligt dröjsmål skall kunna regleras.

Försäkringsersättningen skall betalas ut senast en månad efter det att sådan utredning som skäligen kan begäras för att fastställa betalningsskyldigheten har lagts fram för försäkringsgivaren.

13.3 Ränta på försäkringsersättning

Den försäkrade har rätt till ränta på försäkringsersättningen om denna betalas ut senare än efter en månadsfristen enligt 13.2. Sådan ränta skall motsvara den svenska riksbankens vid varje tid gällande referensränta plus två procentenheter och löper från och med utgången av en månadsfristen.

13.4 Medgivande av ansvar

Den försäkrade får inte utan försäkringsgivarens godkännande betala krav eller medge ansvar som kan föranleda anspråk mot försäkringsgivaren.

13.5 Påföljder om skyldigheterna inte följs

Uppfyller inte den försäkrade sina skyldigheter enligt 13.1 och 13.4 och medför detta skada för försäkringsgivaren kan rätten till försäkringsersättning helt eller delvis reduceras.

13.6 Regressrätt

Utbetalar försäkringsgivaren ersättning till den försäkrade, försäkringstagaren eller annan tredjeman inträder försäkringsgivaren, i den mån detta gottgjort den försäkrade, i dennes rätt gentemot tredjeman. Försäkringsgivaren äger direkt från utbetalaren uppbära ersättning, som utgår på grund av framställt regressanspråk, oavsett om betalningen är ställd till försäkringstagaren eller den försäkrade.

Har den försäkrade genom avtal, som inte kan anses sedvanligt eller är i förväg godkänt av försäkringsgivaren, i ifrågakommande fall helt eller delvis avstått från sin rätt gentemot tredje man är försäkringsgivaren fri från ansvar i motsvarande mån.

13.7 Preskription

Den som vill göra anspråk på försäkringsersättning eller premieåterbäring förlorar sin rätt mot försäkringsgivaren om han inte åberopar fordringen mot försäkringsgivaren i skiljeförfarande enligt kapitel 16 inom tre år från det att han fick kännedom om att anspråket kunde göras gällande och i varje fall inom tio år från det att anspråket tidigast hade kunnat göras gällande. Har han framställt anspråk till försäkringsgivaren inom denna tid, är dock fristen enligt första meningen sex månader från det att försäkringsgivaren har förklarat att den har tagit slutlig ställning till anspråket.

13.8 Försäkringsgivarens kvittningsrätt

Försäkringsgivaren har rätt, men inte skyldighet, att kvitta varje förfallet belopp som försäkringsgivaren har att fordra från den försäkrade mot varje fordran som denne har mot försäkringsgivaren.

14 TREDJE MAN

14.1 Tredje mans rätt

Försäkringen gäller enbart för de parter som angivits i försäkringsavtalet.

Om inte särskilt avtalats gäller försäkringen inte till förmån för borgenär, ägare som inte är försäkringstagare, retentions- och panträttsinnehavare, annan innehavare av säkerhetsrätt eller för annan som bär risken för egendomen vid överlåtelse.

Tredje man har aldrig bättre rätt än försäkringstagaren.

14.2 Försäkringsgivarens rättigheter och skyldigheter gentemot den försäkrade

Försäkringsgivaren kan med verkan mot en försäkrad avtala med försäkringstagaren om ändring eller uppsägning av försäkringsavtalet och tillstålla denne en uppsägning eller något annat meddelande rörande försäkringen.

Bestämmelsen i första stycket gäller inte, om annat följer av avtal eller särskilt rättsförhållande mellan försäkringstagaren och den försäkrade och som på förhand godkänts av försäkringsgivaren.

14.3 Utbetalning av försäkringsersättning

Sedan en skadehändelse har inträffat, har varje försäkrad rätt att av försäkringsgivaren få den försäkringsersättning som följer av försäkringsavtalet. Försäkringsgivaren får dock till försäkringstagaren betala ett försäkringsbelopp som någon annan kan ha rätt till, om det inte framgår av försäkringsavtalet vem detta är och den berättigade inte heller hos försäkringsgivaren har anmält att han själv vill bevaka sin rätt.

15 PARTERNAS KONKURS

15.1 Försäkringsgivarens konkurs

Om försäkringsgivaren försätts i konkurs, upphör försäkringen att gälla tre månader därefter. Försäkringstagaren har rätt att dessförinnan säga upp försäkringen att omedelbart upphöra.

15.2 Försäkringstagarens konkurs

Har försäkringstagaren försätts i konkurs eller på annat sätt kommit på obestånd kan försäkringsgivaren säga upp avtalet med fjorton dagars varsel.

16 TVIST, LAGVAL

Tvist som uppstår angående försäkringsgivarens ersättningsskyldighet på grund av detta avtal skall avgöras enligt svensk lag genom skiljeförfarande med Dispaschören i Sverige som ensam skiljeman. Parterna har rätt att väcka talan mot skiljedomen på samma sätt och inom samma tid som en dispasch enligt lag kan klandras.

Dispaschörens kostnad i skiljeförfarandet skall ersättas av försäkringsgivaren om inte försäkringstagarens talan är uppenbart ogrundad.

Svensk lag gäller för avtal enligt dessa bestämmelser om inte annat avtalats.